

Handläggare

Gustav Richard Hjorth Tegman
Telefon: 08-50814644

Till

Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2024-10-24

Remiss av motion om kultur för LSS

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2024/605

Förvaltningens förslag till beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har skickat en remiss av *Motion om kultur för LSS* till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

Förvaltningen ställer sig positiv till motionärernas förslag. Förvaltningen menar att staden genom att inrätta en kulturbonus för deltagare vid daglig verksamhet enligt Kulanpremiens-modell, tar steg i rätt riktning mot att uppfylla de mål som finns formulerade i lagstiftning och styrdokument.

Förvaltningen föreslår att staden utreder frågan vidare och kanske i projektform prövar hur det skulle fungera med kulturbonus för deltagare vid daglig verksamhet enligt Kulanpremiens-modell. Då finns också möjligheter till noggrann utvärdering och närmare ekonomisk analys.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har skickat en remiss av *Motion om kultur för LSS* till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd. Motionen har initierats av Jan Jönsson och Isabel Smedberg Palmqvist (L). Remissen ska besvaras senast den 29 oktober 2024.

Remissen har även skickats till stadsledningskontoret, kulturnämnden, socialnämnden, Farsta-, Kungsholmens-, Södermalms- och Järvås stadsdelsnämnder samt flera olika intresseorganisationer och föreningar.

Ärendet

Motionärerna beskriver i motionen vikten av att tillgängliggöra stadens kultur för grupper som i dagsläget i mindre utsträckning får ta del av Stockholms kulturliv. Motionärerna vill att staden ska se till att det finns ett stort utbud av kulturupplevelser och att de ska vara tillgänglig för alla utifrån olika behov. Mot bakgrund av detta föreslår motionärerna att staden inför en kulturbonus inom daglig verksamhet enligt LSS med rabatterat inträde enligt ”Kulanpremiens” modell.

Kulanpremien är stadens sätt att möjliggöra för förskolor och skolor att kunna ta del av det fria kulturlivets utbud genom att utvalda program kan bokas till reducerat pris.

Kulturaktörer kan ansöka om ekonomiskt stöd med upp till 400 000 kr. Om ansökan godkänns får aktörerna ingå med program i utbudet med Kulanpremien. Programmen erbjudas då till reducerat pris till förskolor och skolor i Stockholms stad.

För att få ett program godkänt ställs krav på konstnärlig kvalitet, målgruppsanpassning, genomförbarhet och angelägenhet. Hittills i år har 31 kulturaktörer beviljats stöd enligt Kulanpremien och 2023 var den siffran 99 stycken.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning Social omsorg vuxen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Från 1 januari 2023 fram till sista augusti 2024 har 902 verksamheter bokat aktiviteter med kulanpremie. Det tyder på en förhållandevis hög användningsgrad.

Forskning visar att kultur kan förbättra hälsa och välbefinnande genom att skapa glädje, lugn och gemenskap. Rätt anpassade kulturupplevelser innebär ett förbättrat välbefinnande och kan öka känslan av en meningsfull tillvaro. Kulturupplevelser motverkar även ensamhet, skapar samtalsämnen, frammanar minnen och i upplevelsen skapas gemenskap. Det kan också vara ett verktyg i att utveckla det personcentrerade arbetet.¹

Myndigheten för delaktighet (MFD) menar att personer med funktionsnedsättning har avsevärt sämre tillgång till fritidsverksamheter än andra. Det kan handla om brister i praktiska förutsättningar, som svårighet att transportera sig till aktiviteter, otillgängliga lokaler eller friluftsområden. Det kan också handla om stereotipa idéer om hur fritidsaktiviteter ska utövas. För människor

¹ Folkhälsomyndigheten – Kulturens betydelse för hälsa och välbefinnande, artikelnummer 24010

i alla åldrar är möjligheten till en aktiv och givande fritid helt avgörande för hälsan men också upplevelsen av tillhörighet och delaktighet.²

I staden finns sedan tidigare fritidsutvecklare som har uppdraget att utveckla ett tillgängligt kultur- och fritidsutbud inom Stockholms stad. Målgruppen för utbudet är vuxna personer som bor i bostad enligt LSS eller som arbetar på daglig verksamhet enligt LSS.

Daglig verksamhet enligt LSS ska ge en meningsfull sysselsättning utifrån den enskildes specifika förutsättningar. Verksamheten ska också bidra till personlig utveckling och att främja delaktighet i samhället och bör innehålla både habiliterande och mer produktionsinriktade uppgifter. Det övergripande målet är att utveckla den enskildes möjlighet till arbete. I staden finns i dagsläget 220 olika dagliga verksamheter valbara enligt valfriheten. De olika verksamheterna kan ha olika inriktningar och rikta sig till olika målgrupper. Daglig verksamhet är den insats som flest personer är beviljad av de olika LSS-insatserna. År 2023 hade staden 3144 invånare som deltog vid daglig verksamhet.

Av stadens *program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029* framgår att personer med funktionsnedsättning ska kunna delta i kulturaktiviteter på jämlika villkor, både som utövare, åhörare och åskådare. Av programmet framgår att staden ska fortsätta att utveckla kulturaktiviteter som personer med funktionsnedsättning ska kunna delta i fullt ut på jämlika och jämställda villkor som andra. Vidare framgår av programmet att staden ska erbjuda kulturaktiviteter som särskilt riktas till personer med funktionsnedsättning³. I programmets tillämpningsanvisningar finns förslag på hur stadens verksamheter ska kunna tillgodose rätten till kultur för personer med funktionsnedsättning genom att verksamheter bland annat kan:

- ta fram lösningar för att regelbundet kunna erbjuda individuella möjligheter till kulturaktiviteter.
- utveckla och anpassa informationen om tillgänglighet i stadens kulturverksamheter för att underlätta för personer med funktionsnedsättning att kunna välja aktiviteter
- samverka med kulturverksamheter i syfte att kunna erbjuda personer med funktionsnedsättning en meningsfull fritid

² [Förutsättningar för kultur och fritid - MFD](#)

³ Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029, s. 25

Jämställdhetsanalys

Förra året deltog 1318 kvinnor och 1826 män vid daglig verksamhet enligt LSS. Procentuellt sett är det lika stor andel kvinnor som deltar vid sådan verksamhet jämfört med hur många kvinnor respektive män som är beviljad LSS-insats, både i staden och på nationell nivå. Studier visar att färre kvinnor än män har sådan diagnos/funktionsnedsättning som ger rätt att söka LSS-insatser. För till exempel intellektuell funktionsnedsättning är andelen 43 % kvinnor och 57 % män och för autism/autismliknande tillstånd är andelen 32 % kvinnor och 68 % män.⁴ Förvaltningen anser att förslaget i motionen är könsneutralt utformat och förväntas inte få några negativa konsekvenser för jämställdheten.

Förvaltningen ställer sig positiv till motionärernas förslag. Förvaltningen menar att staden genom att inrätta en kulturbonus för deltagare vid daglig verksamhet enligt Kulanpremiens-modell tar steg i rätt riktning mot att uppfylla de mål som finns formulerade i lagstiftning och styrdokument.

Förvaltningen föreslår att staden utreder frågan vidare och kanske i projektform prövar hur det skulle fungera med kulturbonus för deltagare vid daglig verksamhet enligt Kulanpremiens-modell. Då finns också möjligheter till noggrann utvärdering och närmare ekonomisk analys.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Veronica Starck
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Motion om kultur för LSS

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2024-10-04
Veronica Starck, Avdelningschef	2024-10-04